

Orta Çağ Avrupası'nda Mistik Bir Oluşum: Beguineler

A Mystical Formation in Medieval Europe: The Beguines

Banu
ÇETİN ÜNAL
Bağımsız araştırmacı
e-mail: banunal@hotmail.com

Geliş Tarihi/Received: 22.02.2023
Kabul Tarihi/Accepted: 02.05.2023

Sorumlu Yazar/Corresponding Author:
Banu ÇETİN ÜNAL
banunal@hotmail.com

Atf /Cite this article:
Çetin Ünal, B. (2023). Orta Çağ
Avrupası'nda Mistik Bir Oluşum: Beguineler.
ETÜT Dergisi, 6, 9-20.

Öz

Bu makalenin temel konusu, Orta Çağ Avrupası'nda erkek egemen bir toplum yapısının hâkim olduğu bir dönemde ruhsal ve kişisel bağımsızlıklarıyla öne çıkan Beguineler grubudur. Beguineler, manastırların dışında, yemin etmeden ve belirli bir kurala tabi olmadan yaşayan dini bir kadın topluluğudur. Beguinelerin ortaya çıkışından önce kadınların hangi konumda olduğu ve Beguine hareketinin kadınlar üzerinde nasıl bir etki yarattığı büyük önem taşımaktadır. Bu topluluk XII. yüzyıldan itibaren Avrupa'nın farklı bölgelerine yayılarak uzun süre varlığını sürdürmüş ve zaman içinde dikkatleri üzerine çekmiştir. Beguinelerin seçtiği hayat aslında resmi bir manastır kurumuna bağlı olmaksızın gönüllü bir yaşam biçimiydi. Ayrıca Beguinelerin en büyük özellikleri sadece soylu kadınlara değil her sosyal statüden kadına kapılarını açmalarıdır. Beguine hareketinin başka bir özelliği de mistik kadınlara ev sahipliği yapmasıdır. Kadınların yok sayıldığı bir ortamda mistik kadınlar başarılarıyla ön plana çıkmışlardır. Bu makalede Beguinelerin yaşam tarzları, faaliyetleri, aktif oldukları bölgeler ve bu hareketin tanınmış en önemli mistik kadınlarından ayrıntılı bir şekilde bahsedeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Orta Çağ, Avrupa, Beguine, Kadın, Mistik.

Abstract

The main topic of this article is the group of Beguines who stood out for their spiritual and personal independence at a time when a male-dominated society structure prevailed in Medieval Europe. Beguines are a religious community of women who live outside monasteries, without vows and without being subject to certain rules. The position of women before the emergence of the Beguines and the impact of the Beguine movement on women is of great importance. Since twelfth century, this women community has maintained its existence for a long time by spreading to different parts of Europe and has attracted attention over time. The life Beguines chose was actually a voluntary way of life, without being tied to a formal monastic institution. Also, the greatest characteristics of the Beguines was that they open their doors not only to noble women, but to women of all social statuses. Another feature of the Beguine movement was that it was home to mystical women. In an environment where women are ignored, mystical women have come to the fore with their achievements. In this article we will talk in detail about the lifestyle of the Beguines, their activities, the regions in which they are active and the most important recognized mystical women of this movement.

Keywords: Middle Ages, Europe, Beguine, Woman, Mystic.

This article checked by

Content of this journal is licensed under a
Creative Commons Attribution-
Noncommercial 4.0 International License.

Giriş

Orta Çağ Avrupası'nda kendini mutsuz hisseden, evlenmekten kaçan ve kendini bir yere ait hissetmek isteyen kadınlara kapılarını açan tek kurum kadın manastırlarıydı. Ancak bu manastırlarda da kadınlar kontrol altında tutuluyorlar ve özgürce hareket edemiyorlardı. Ayrıca bu manastırlar daha çok soyluların bekar ve dul kadınlarına ev sahipliği yapıyorlardı. Bu manastırlara girmeyi kabul eden kadınlar belli bir kurala tabi olmak ve bazı kısıtlamaları kabul etmek zorundaydılar. İşte bu noktada kadınlardan oluşan ve Beguine adı verilen topluluk fazlasıyla dikkat çekmektedir. Çünkü Beguinelere herhangi bir kurala tabi olmayan, rahibelere göre biraz daha özgür bir yaşam süren ve yemin etme gibi bir zorunlulukları bulunmayan dini kadın topluluğudur (Kahveci, 2013: 86).

Beguinelere ortaya çıkışından önce kadınların hangi konumda olduğu ve Beguine hareketinin kadınlar üzerinde nasıl bir etki yarattığı büyük önem taşımaktadır. Orta Çağ Avrupası'nda kadınlar genellikle yok sayılmış ve çoğunun varlığı kabul görmemiştir. Orta Çağ'da kilise tek egemen güç olmuş ve kendisinden başka hiçbir gücün ya da düşüncenin varlığını kabul etmemiştir. Kadınlar şeytan, büyücü, falcı gibi söylemlerle bir nevi hedef tahtası haline gelmiştir. Bu sebeple Engizisyon mahkemelerinde birçok kadın cadı damgasıyla¹ öldürülmüştür. Ancak bu ortamda dahi kendini geliştiren ve varlığını kanıtlamaya çalışan birçok kadın karşımıza çıkmaktadır.

Özellikle manastır çevresinde, bazı güçlü kadınlar ortaya çıkmış ve o dönemin şartlarında azımsanmayacak bir otoriteye sahip olmuşlardır. Ancak bu durum kilise tarafından kabul görmemiş ve bu sebeple bütün bu kadın otoritelerine son vermek için girişimlerde bulunulmuştur. Bunun yanında kadınlar baştan çıkarıcı ve arzu dolu yaratıklar olarak görülmekteydi. Evli kadınlar da ise durum farklı değildi. Onlar da her şekilde itaatkâr olmak zorundaydılar. Ayrıca evli kadınların fiziksel şiddet görmesi de desteklenen bir durumdu. Bu durumda kadınların aktif olması ya da başarılı olması bir anlam ifade etmiyordu. Orta Çağ'da var olan ataerki düzen sebebiyle bütün alanlarda kararları erkekler veriyordu. Bu noktada erkekler tarafından kadınlara uygulanan psikolojik ve fiziksel şiddet açık bir şekilde kendini göstermektedir. Ancak bunun yanında "kadınlar arası" hiyerarşi de bir kadının başka bir kadına yönelik şiddetini ortaya koyuyordu. Beguinelere oluşumundan hemen önce kadınlar açısından durum böyleydi. Elbette ki Beguinelere kurulur kurulmaz kadınların durumunda büyük değişiklikler yaratmamıştır. Ancak çalışmamızda da belirtileceği üzere bu hareketin kadınlara pek çok konuda destek olarak onlarda bir özgüven yarattığı söylenebilir (Gülmez, 2011: 69).

XII. ve XIII. yüzyıllar, yalnızca erkeklerin değil, aynı zamanda her sınıftan çok sayıda kadının, apostolik (havarisel) yoksulluk ve evanjelik kemer sıkma hayatı yaşamaya çalıştığı genel bir dini uyanış dönemi olarak kabul edilmiştir. "Dindar kadın hareketi" sloganıyla tanımlanan bu gelişmenin zirve noktası ise XIII. yüzyılın ilk yarısıdır. Pek çok kadın, bekaret, yoksulluk, dua ve oruç vadiyle Beguinelere dindar topluluklarına katılmıştır (Rückert, 2009: 52). İlk Beguine toplulukları XII. ve XIII. yüzyıllar arasındaki geçiş döneminde ortaya çıkmıştır. Zaman içinde hızlı bir büyüme kaydeden bu hareket aynı zamanda coğrafi olarak da hızla yayılmış ve kısa sürede Avrupa çapında geniş alanları kapsamıştır. Şehirlerdeki kadınların %10'u Beguinelere oluşmaktaydı. Aslında Beguinelere yaşam biçimi, başlangıçta laik ve dini çevrelerden kabul ve destek görse de zaman içinde eleştiri ve zulme maruz kalmıştır (Kastenhofer, 2010: 7).

Beguinelere oldukça farklı bir bakış açısıyla ve zamanın şartları doğrultusunda kurulmuş bir topluluktur. İlk başlarda birkaç kadın tarafından kurulmuş olan bu topluluk zaman içinde çok büyük bir yankı uyandırmış, birçok insan tarafından kabul görmüş ve desteklenmiştir. Bu hareketin bu kadar hızlı bir şekilde yayılması ve kabul görmesinin pek çok sebebi vardır. İlk olarak bu hareketin Hristiyanlıkta manastır hayatına alternatif bir yaşam biçimi sunduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca bu kadınlar hasta ve bakıma muhtaç insanlara yardım ederek veya çeşitli işlerde çalışarak hayatlarını geçirmişlerdir. Beguinelere, manastırlardaki sıkı kurallardan kaçınarak,

¹ Cadı damgasıyla öldürülen kadınlar hakkında daha fazla bilgi için bkz: (Ülgen, 2018).

dünya ile iç içe bir yaşam sürdürmeyi ve topluma hizmet etmeyi hedeflemişlerdir. Dikkat çekmelerinin en önemli sebeplerinden biri de harekete katılmak için soylu olma zorunluluğunun olmamasıydı. Bu sebeple farklı statülerdeki birçok kadının Beguineler katıldıkları söylenebilir. Bütün bu sebeplerden dolayı bu kadınlar Kilise tarafından kendi hallerinde yaşayan kadınlar olarak kabul edildikleri için ilk etapta sapkın bir hareket olarak görülmemişlerdir. Hatta din adamlarının desteğini almışlardır. Ayrıca soylu birçok kadına da ev sahipliği yaptıkları için bir şekilde soyluların da desteğini alarak yükselmişlerdir.

1. Beguinelerin Kuruluşu ve Özellikleri

Beguineler kendi evlerinde ya da Beginaj adı verilen topluluklarda yoksulluk içinde, iffet ve dua dolu bir yaşam süren kadınlardı. Bazıları bekâr, bazıları dul, bazıları evliydi. Ancak Beguine hareketi içinde kaldıkları sürece bekâr kalmaları gerekiyordu. Bu hareket, XII. yüzyılın ortalarında, Beguinelerin erkek eşdeğeri olarak kabul edilen Beghardları da kuran karizmatik bir figür olarak kabul edilen Lambert le Begue² tarafından başlatılmıştır. Beguine hareketi olağanüstü bir hızla gelişmeye devam etmiştir. Öyle ki XIII. yüzyılın ortalarında bu yaşam tarzı Avrupa ülkelerinin çoğuna yayılmış ve Aşağı Ülkelerde daha fazla ilgi görmüştür. Hemen hemen her kasabada Beguine yerleşimleri kurulmaya başlanmıştır (Furlong, 1996: 102). Ek olarak hareketin XII. yüzyılda ortaya çıktığı konusunda bir fikir birliği olsa da Beguine kelimesinin kökeni uzunca bir süre tartışma konusu olmuştur. Bazı varsayımlara göre Beguine kelimesi Liege rahibi Lambert le Begue'den türetilmiştir (Whaley, 2011: 122). Malcolm Lambert'e göre ise büyük olasılıkla Güney Fransa'da Kathorosçular için kullanılan "Albigensis" kelimesinden türetilmiştir (Lambert, 2015: 247).

Kilise kanununa göre onlar sıradan insanlardı, ancak dini ve sivil gerçeklikte, sıradan insanlar ve dindarlar arasında kendi sınıflarını oluşturmuşlardı. Bunun için araştırmalar sonucunda "yarı-dindar" terimi ortaya çıkmıştır. Dini tarikatların aksine, Beguineler hiçbir zaman bağlayıcı kuralları ve merkezi liderliği olan örgütsel bir bütün halinde birleşmemişlerdir. Tipolojik olarak iki grup form ortaya çıkmıştır: Almanya, Fransa ve İsviçre'de Beguineler dilenci manastırlarının çevresindeki kasaba evlerinde bir arada yaşarken, Hollanda'da küçük evleri ve bir şapeli olan ve etrafı duvarla çevrili Beginajlar ortaya çıkmıştır (Feller-Vest, 2002: 43-45).

Beginajlar, demokratik, işbirlikçi yapılara dayanıyordu ve sosyal statüye göre düzenlenmiyordu. Maddi durumu ve sosyal geçmişi ne olursa olsun herhangi bir kadın topluluğa girebiliyordu. Ne aristokratik unvanlar ne de bekaret, bir Beguine topluluğuna kabul edilmek için mutlak ön koşul değildi. Annelerin, yetişkin kızları veya kız kardeşleriyle birlikte bir Beguine topluluğuna katıldığına dair bilgiler mevcuttur. Bunun yanında Beguine toplulukları içinde sınıfa özgü bir kutuplaşma olduğuna dair hiçbir bilgi yoktur. Benzer düşüncelere sahip kadınlardan oluşan bir toplulukta dini bir yaşam sürme arzusu ve kişinin kendi işiyle geçimini sağlayabilmesi veya geçimini sağlayacak kadar mal varlığına sahip olması, bir kadının bu topluluğa katılması için yeterliydi (Witt, 2005: 48-49). Ayrıca Beguineler arasında yaklaşık on dört yaşından seksen yaşına kadar ve hatta daha yaşlı olmak üzere her yaşta kadın bulunmaktaydı (Swan, 2014: 11).

Beguineler rahibe olmadan dini bir hayat sürmek isteyen kadınlar topluluğuydu. Onların rahibelere nazaran biraz daha özgür bir yaşam tarzı vardı. Beguinelerin yemin etme zorunlulukları bulunmuyordu. İstedikleri zaman topluluktan ayrılabilirler, evlenebilirler ve kendi hayatlarını devam ettirebilirlerdi. Onlar ruhani gelişime adanmış bir hayat yaşamak için bir araya gelmişlerdi. Ancak resmîyette dindar veya rahibe olarak tanınmıyorlardı. Ayrıca Beguineler resmî vaatler almadıkları için de kilise otoritelerinden bağımsız yaşıyorlardı. Esnaf ve zanaatkar olarak çalışarak hayatlarını kendi çabalarıyla kazanmışlardır (Kahveci, 2013: 86). Bunun

² Mütevazı bir Liégeois ailesinden gelen Lambert, 1164'ten bir süre önce rahip olarak atanmıştır. Liège'deki küçük bir kilisenin, muhtemelen St. Martin-en-Ile'nin papazı olarak ilk günlerinden itibaren hep bir sorun çıkartmıştı. Kilisesinin yıllık haracını ödemeyi reddettiği için, şehrin dışında daha küçük bir kilise olan Aziz Christophe Şapeli'ne atanmıştır. 13 Mart 1166'da yerel bir kilise sinodu sırasında davet edilmeden konuşmuş ve burada üst düzey din adamlarını rahatsız edecek şekilde sert eleştirilerde bulunmuştur. Sonraki yıllarda da sürekli olarak Liège'deki rahiplerin kötü yaşamlarına yönelik söylemlerde bulunmuştur. Lambert, ruhban sınıfının suistimallerini sert bir dille eleştirmesi sebebiyle sapkınlıkla suçlanmış ve piskopos yetkilileri tarafından tutuklanmıştır. Bu reformcu rahibin 1177'de öldüğü düşünülmektedir. Ayrıntılı bilgi için bkz: (Simons, 2001: 25).

yanında özel mülkiyetten feragat etmeleri gerekmiyordu ancak gönüllü yoksulluk erken dönem Beguine yaşamının bir idealini temsil ediyordu (Feller-Vest, 2002: 45).

Beguinelere, Hristiyanlığın hayırseverlik idealini takip ederek, ihtiyaç sahibi hemcinslerine yardım etmek, hastalara ve ölmek üzere olanlara özveriyle bakmak için hayatlarını gönüllü yoksulluğa adanmışlardır (Witt, 2005: 13). Beguinelere özellikle cüzzam hastaneleri ile ilişkilendirilmektedir. Burada, genellikle hayır için ama bazen de kendilerini geçindirmek için mütevazı bir ücret karşılığında erkek ve kadın hastalara bakmışlardır. En eski Beguinelere biri Oigniesli Mary'dir (1177-1213). Evli olan Mary kocasıyla birlikte hastanelerde cüzamlıların bakımıyla ilgilenmiş ve daha sonra kendi evlerini bir cüzamlı hastanesine dönüştürmüşlerdir. Beguinelere için tıbbi bakım son derece önemli olduğundan, her ne kadar bunun için bir kanıt olmasa da özellikle cüzzam gibi hastalıkları tedavi etmek için nitelikli olmak amacıyla bir tür tıp eğitimi aldıkları varsayılabilir (Whaley, 2011: 123). Beguinelere kent yoksullarının geçimini sağlayan Kutsal Ruh Sofraları kurdukları ve dokumacılık işlerinden elde ettikleri gelirden yoksullara sadaka dağıttıkları da bilinmektedir (Guidera, 1999: 53). Bunun yanında iplikçilik, bira yapımı ya da evde yapabilecekleri el işleri gibi çeşitli işlerle de uğraşmışlardır. Bazı Beginajlar, Beguinelere komşu çocuklara ders verdiği okullara dönüşmüştür (Furlong, 1996: 103).

Genel bir ifadeyle Beguine terimi manastırların dışında tek başına veya topluluklar halinde yaşayan ve herhangi bir dini kurala veya manastıra bağlı olmayan kadınlar için kullanılan ortak bir terimdir. Bu özgür bir kadın yaşam biçimiydi, çünkü o zamana kadar Orta Çağ toplumu kadınlar için manastıra girmeden bekar bir yaşam öngörmüyordu (Andritz, 2011: 4). Şehir yaşamına kolaylıkla uyum sağlayan Beginajlar bir bakıma mevcut tarikatlarda kendine yer edinemeyen kadınlar için bir alternatifti. Bu sayede Flandre, Fransa'nın kuzeyi ve Almanya'daki şehirlerde çok sayıda Beginaj mütevazı bir biçimde varlığını sürdürmüştür. Buralarda, rahibe olmak yerine Beguine olmayı seçen dindar kadınları ve bir manastıra girmek için yeteri kadar parası olmayan yoksul kadınları kendine çekmiştir (Lambert, 2015: 247).

“Beguinelere o kadar fakir bir şekilde yaşıyorlar ki, yatakları ve bir kutu kıyafetleri dışında hiçbir şeyleri yok ama kimseye yük değiller. El emekleri sayesinde, sadece mütevazı bir şekilde geçimlerini sağlamaya yetecek kadar değil, aynı zamanda sahip oldukları miktardan sadaka vermeye yetecek kadar kazanıyorlar. Başlarında görevi her şeyin Tanrı'nın isteğine göre yapılması için işi ve işçileri yönlendirmek olan bir ustabaşı vardır. Çalışırken sabit bir kural izlerler: Erken kalktıktan sonra, her biri kendi yerinde olmak üzere kilisede buluşurlar, böylece içlerinden birinin yokluğu hemen fark edilebilir. Ayini dinledikten ve her biri dualarını ettikten sonra evlerine dönerler ve bütün gün sessizce çalışırlar, öyle ki duayı asla terk etmezler... Genellikle ekmek ve suyla oruç tutarlar, tenlerinde ketene tahammülleri yoktur ve yer yataklarında uyurlar. Ve tüm bunlarla birlikte, ev işlerinde bir o kadar ihtiyatlı ve samimi davranırlar ki, güçlü ve onurlu insanlar kızlarını onlara getirir [...] Gıysileri ise gri, sade ve süsüzdür.”

Gent'ten gelen Beguinelere yaşam tarzına ilişkin rapor, XII. ve XIII. yüzyılların başında manastırların dışında dini bir yaşam sürmeye başlayan kadınlar hakkında bir fikir edinmemize yardımcı olmaktadır (Oost, 2015: 30-31).

Beguine hareketi Aşağı Ülkelerden ve Kuzey Fransa'dan Almanya'ya yayılmış ve yüzlerce taraftar toplamıştır (Hadewijch: *The Complete Works*, 1980: 3). Beguinelere hızla yayılması, Orta Çağ'ın son dönemlerinin en dikkat çekici dini olgularından biridir. Kilise ve devlet otoriteleri tarafından yavaş yavaş tanınmaya başlayan Beginajlar kuzey şehirlerinin her yerinde ortaya çıkmıştır. XIII. yüzyılın sonunda Namur'da beş Beginaj bulunurken, Kuzey Almanya'nın en büyük ve en kalabalık şehri olan Köln'de bu türden elli dört kuruluş vardı. Beguinelere Brabant dukelerinin himayesinden yararlandıkları Brüksel'de, La Vigne Şapeli'ni kendi kullanımlarına tahsis etmelerine izin verilmiştir. Aşağı Ülkelerin diğer şehirlerinde olduğu gibi burada da şehir içinde ayrı bir bölge oluşturmaya başlamışlardır (Lawrence, 2015: 213).

1230'lu yıllardan itibaren Fransız krallığında çeşitli tip ve büyüklükte Beguine evleri kurulmuş ve özellikle kuzeyde gelişmiştir. Bu Fransız Beguine evleri, kadınların dindarlığından olumlu etkilenen bireysel din adamlarından ve genellikle soylu ya da üst sınıf burjuva kadınlardan oluşan varlıklı kişilerden güçlü bir koruma almıştır. Bazı Fransız Beguine evleri, Fransız kraliyeti tarafından kurulmuş ve desteklenmiştir (Babinsky, 1993: 13). Hareketin sayısal büyüklüğü 14./15. yüzyılda hatırı sayılır bir boyutta ulaşmıştır. Bu bağlamda Beguine sisteminin merkezi olan Köln'de 169, Strasburg'da ise 85 Beginajın ismi kayıtlara geçmiştir. Bu evler XIV. yüzyılın ortalarında 1100'den fazla ya da 300 ila 600 arasında kadını barındırıyordu; Basel'de 1400 yılı civarında yaklaşık 20 ev 300 kadar Beguine barındırıyordu (Feller-Vest, 2002: 44).

Beguinelere ve Beghardlar belirsiz bir konuma sahiplerdi. Onlar Tarikatlar ile yerel rahipler arasında bir konumdaydılar. Ancak her ikisine de tabi olmamaları sebebiyle her ikisi tarafından da şüphe ile karşılanıyorlardı. Hem Beguinelere hem de Beghardlar ilginç bir şekilde kötü olduğu kadar iyi bir üne de sahiptiler. Bazen cinsel ahlaksızlıkla suçlanmışlar, bazen erdemli gibi görünüp iki yüzlü davranmakla itham edilmişlerdir. Ancak bazen de nüfuz sahibi kilise mensuplarının övgüsünü ve himayesini kazanmışlardır. Örneğin Jacques de Vitry onlara yardım elini uzatırken, Toulouse Piskoposu Fulk ise Beguinelerin Katharosçulara karşı bir siper olarak kullanılabileceğine inanıyordu. Bunun yanında Robert Grosseteste XIII. yüzyılın ortalarında Beguinelerin kendi emekleriyle geçinerek ve yoksulluk içinde devam ettirdikleri yaşamı, dilenci frerlerin sürdürdüğü yaşam tarzından bile daha üstün görmüştür (Lambert, 2015: 247).

Ayrıca Dominikenler, Köln ve çevresindeki Beguinelerle yakından ilişkiliydi. Henry de Sincere Köln'deki bir manastır yetkilisi olarak Stommelnli mistik Beguine Christine'i ziyaret etmiştir. Phillips'in araştırmasından da anlaşılacağı üzere, Beguinelere genellikle Dominik veya Fransisken rahipler tarafından onlara ucuza kiralanan evlerde yaşıyorlardı. Çoğunlukla Dominik manastır yetkilileriyle yakınlık içindeydiler. Beguinelerin kilise yetkilileri ile olan ilişkileri biraz karışık olsa da Papa IX. Gregory 1233'te Beguineleri resmen tanıyarak koruması altına almış ve 1236'da Cambrai piskoposu kendi piskoposluk bölgesinde onları aktif olarak desteklemiştir. Ancak XIV. yüzyıla gelindiğinde, Almanya'nın dört bir yanındaki mistik hareketler Flagellantlar, Özgür Ruh Kardeşleri ve çok sayıda başka vahiyssel ruhanilik gruplarının artmasıyla birlikte Beguinelere Papa XXII. John tarafından ilan edilen örtülü bir kınama ile bu gruplarla bir tutulmuştur (Kahveci, 2013: 86-87; Fox, 1980: 37-38).

2. Beguinelerin Son Bulması

Beguinelere ile ilgili hep bir kararsızlık durumu söz konusuydu. Kilise mensupları bile ikiye ayrılmıştı. Bazı din adamları onların kendi hallerinde yaşayan kadınlar olduklarını savunurken bazı din adamları ise onların tehlikeli bir grup olduğunu iddia ediyordu. Bu nedenle aslında bu hareketin dikkatleri üzerine çekmesi XIV. yüzyıldan öncesine dayanıyordu. Peki ilk başta kadınların başarısı kilise yetkilileri tarafından olumlu karşılanmışken ve onlara hayranlık duyanlar bile varken neden bu kadınlar bir anda hedef tahtasına oturtulmuştu? Bu sorunun cevabı çok açık kadınların göreceli özgürlükleri ve kendilerini yönetme kapasiteleri çok geçmeden dini kontrol için bir tehdit olarak görülmeye başlanmıştı (Furlong, 1996: 103-104).

1274'teki Lyon Konsili'ne kadar geçen sürede Beguinelerin şüpheli konumu gözlerin onlara çevrilmesine yol açmıştı. Kilise içinde giderek büyüyen anlaşmazlık ve gerilimler vardı. Bir bakıma hareket hedef tahtasına oturtulmuştu. Dilenci frerler bu dönemde itibar kaybına uğramıştı ve bu durumun farkındaydılar. Bu sebeple kendilerinden daha zayıf konumdaki gruplara saldırarak onları hedef göstermişlerdir. Ayrıca kadınlarını Beguinelere kaptıran akrabalar ya da kocalar da harekete karşı düşmanlık besliyordu. Nitekim Lyon Konsili sırasında Beguinelere karşı yazılmış risaleler boy göstermiştir. Fransisken Tournaili Guibert, konsilde Beguineleri Kitab-ı Mukaddes'in onaylanmamış ve sapkın görüşler içeren çevirilerini halka açık yerlerde okumalarından dolayı şikâyet etmiştir (Lambert, 2015: 248). Guibert, Tanrı kelamının yerel dillerle değer kaybetmemesi amacıyla bu tür kitapların ve tercümelerinin yok edilmesini istemiştir (Temiztürk, 2022: 77).

XIV. yüzyıla gelindiğinde Beguinelere savunmasız bir pozisyondaydılar. Davranışları ve inançlarına yönelik ithamlar nedeniyle itibarları zarar görmüştü. Buna karşın henüz açık bir şekilde sapkınlıkla suçlanmamışlardı.

Mistik hareket daha yeni yeni şüpheleri üzerine çekmeye başlamıştı. Kitab-ı Mukkaddes'in çevirilerinin mistik yorumla okunması git gide yaygınlaşıyordu. Bir zamanlar kapalı tarikatlarda keşişler ve rahibelerin imtiyazında olan mistik yol diğer insanlar için de ulaşılır hale gelmişti. Mistisizm yolundan gidenlerin kurumsal bir yapı kanalıyla denetlenememesi ve teolojik konuların yerel diller ile tartışılıyor oluşu otoriteyi endişeye sevk ediyordu. Mistik harekete katılan Beguinelere, sapkın mistiklerin oluşturmuş olduğu Özgür Ruh isimli bir mezhebe yataklık etmekle itham edilmişlerdir. Harekete yöneltilen başka birçok suçlamanın yanında sapkın mistisizm suçlaması da yer almaktaydı. 1306 ile 1308 arasında bir tarihte Marguerite Porete adında bir Beguine, yazdığı kitaptan seçilen bölümlere dayanarak sapkın olarak suçlanmış ve 1310'da Paris'te yakılmıştır (Lambert, 2015: 248-249).

Mistik kadınların eserlerinde kullanmış olduğu erotik dil ve cinsellik çağrışımı yapan metaforlar sorun yaratmıştır. Mistik kadınlar, erotik dil kullanımını kendi seslerini duyurmak amacıyla dikkat çekici bir yöntem olarak görmüşler ve erken dönemden beri yaygın bir alegorik okuma olduğu gerekçesi ile de bu yorum şeklini tehlikeli görmemişlerdir. Mistik kadınların Mesih ile mistik bir evlilik yaptıklarından dolayı bekar kaldıkları kabul edilmiştir. Ayrıca bu kadınlar, baştan çıkarıcı bir doğaya sahip olmaları ve günaha teşvik etme potansiyelleri nedeniyle gözlem altında tutulmuşlardır (Temiztürk, 2022: 79).

Beguine karşıtı çabalar Viyana Konsili'nde zirveye ulaşmıştır. 1312'deki Viyana Konsili, genellikle Beguine olarak bilinen kadınları, kimseye itaat sözü vermedikleri, mallarından feragat etmedikleri ve onaylanmış herhangi bir kuralı benimsemedikleri gerekçesiyle kınamıştır. Hatta bu kadınların özel bir cazibeye sahip oldukları ve böylece birçok basit insanı tuzağa düşürerek onları çeşitli hatalara sürükledikleri ifade edilmiştir. Konsil ayrıca *Ad nostrum* olarak bilinen bir kararname yayınlamıştır. Burada endişe, Beguinelerin yaşam tarzlarından çok onların teolojileriyle ilgiliydi. Konsil sekiz hatalı ifadeyi bu inançsız kadınlara atfetmiştir. Bunlar arasında, bir kişinin bu hayatta günahsız hale gelebilecek ve Tanrı'nın lütfunda daha fazla ilerleme kaydedemeyecek kadar mükemmel bir duruma ulaşabileceği; bu duruma ulaştıktan sonra ise duaların, oruç tutmanın ve kilisenin tüm emirlerinin mükemmelliğe ulaşmış bir ruh için artık gerekli olmadığı iddiaları yer almaktadır. Kararnameye göre, Beguinelerin sapkınlığının başlıca özelliği antinomianizmdir (yasaların artık mükemmelliğe ulaşmış bir ruh için geçerli olmadığı inancı) (Hornbeck, 2013: 92; Lawrence, 2015: 216).

Beguinelere sürekli olarak sapkınlıkla suçlanmaları ve sorgulanmaları nedeniyle şüpheyle yaklaşılan bir topluluk haline gelmiş ve hareket kayda değer bir yükselişin ardından XIV. yüzyılda son bulmuştur. Yüzyılın ortalarında Köln'de 169 Beginaj yapılanması ve bunlarda yaşanan 1170 Beguine bulunmaktaydı. Bunlar dini ve ekonomik ihtiyaçlara yanıt vermelerinin yanında şehirli seçkinler tarafından destekleniyordu. Ancak 1452'ye geldiğinde Beginajların sayısı 93'e düşerken Beguinelerin sayısı ise 637'ye düşmüştü. Aynı şekilde XIV. yüzyılda Strasburg'da 85 Beginaj varken, bu sayı XVI. yüzyılda 7'ye gerilemiştir. XIV. yüzyılda Beguinelere yönelik sapkınlık suçlamalarında bir azalma olsa da onlara karşı düşmanlıklar sona ermemiştir. İkiyüzlülük, tembellik, haksız yere dilenme gibi eleştirilere maruz kalmışlar ve bu eleştirilerin dozu giderek artmış ve sapkınlık suçlamalarının yerini almıştır. Önemli bağışlarda bulunan seçkinler ise zamanla harekete sırt çevirmiştir (Lambert, 2015: 254-255).

Ayrıca XIV. yüzyılda kilise kontrolü sıkılaştırmış ve Beginajların doğasını kökten değiştirmiştir. Öyle ki bu dönemde Beguinelerin alışkanlıklardan, ayinlerine ve günlük ritüellerine kadar her şey kurallara bağlanmıştır. Bu durum gönüllülüğün, kayıt dışılığın ve yoksullar arasındaki yaşamın temel taşlar olduğu Beguinelerin özüne ters düşüyordu. Hemşireler, öğretmenler ve sosyal hizmet görevlileri aslında varoluş nedenlerinden de uzaklaştırılmışlardır. Artık yetişkinlere değil, manastır duvarları ardında sadece çocuklara eğitim verebiliyorlardı ve pazarlanabilir ürünler üretmelerine izin verilmiyordu. Tarikatları teker teker kapanmış ya da tanınmayacak hale gelmişti; apostolik yaşam arayışları katı, hırslı, otoriter kilise hiyerarşisinin zorunlulukları tarafından ezilmiştir (Abbott, 2000: 118).

Beguine Hareketinin Ünlü Mistik Kadınları

Bu hareketin kadınlarının maneviyatları mistik, bireysel ve vizyoner deneyimlere dayanmaktaydı ve birçoğu yerel dilde başarılı yazarlar olarak ön plana çıkmışlardır (Ülgen, 2020: 162). Beguine hareketinin tanınmış en büyük mistikleri arasında Magdeburglu Mechthild, Antwerpli Hadewijch³ ve Marguerite Porete yer almaktadır. Beguinelere, Avrupa yerel dillerindeki en eski ve en sanatsal teolojilerden bazılarını yazmışlardır. Bu mistik öğretiler onların en kalıcı mirasını oluşturmaktadır. Beguinelere arasında en etkili isim ise tartışmasız Magdeburglu Mechthild'dir (Beckman, 2001: 45).

Magdeburglu Mechthild

Mechthild bir şair, Beguine ve mistiktir. Soylu bir aileye mensuptur ve ozanlığa değer veren bir kültürden gelmektedir. Zengin bir ailenin kızı olan Mechthild, bir gün sahip olduğu imkanları terk ederek bir Beguine olmak amacıyla Magdeburg şehrine gitmiştir. Yoksulluk hareketine katılarak çileci ve ruhani bir yaşam sürmeye başlamıştır. Bu süre zarfında *Das fließende Licht der Gottheit* (Tanrı'nın Akan Işığı) adlı eserini yazmaya başlamıştır. Mechthild eserlerini Almanca olarak yazan ilk mistik olarak bilinmektedir. Bu kitapta bazı din adamlarının zenginliğini kınadığı ve onları sert bir şekilde eleştirdiği için başı derde girmiştir. Yaşadığı dönemde Mechthild'in çalışmaları büyük ilgi uyandırmıştır (Freinberger, 2013: 7).

Mechthild yaklaşık 1270'te, büyük bir dindarlık ve zekâya sahip olan Hackebornlu Gertrud'un önderliğinde gelişen Helfta'daki Sistersiyen manastırına girmiştir. Helfta'daki manastır entelektüel faaliyetlerin ve ruhani zenginleşmenin merkezidir. Burada sağlığının bozulması ve görme yetisinin azalmasına rağmen kitabının yedinci ve son bölümünü tamamlamıştır (Tobin, 2006: 463; *Meditations from Mechthild of Magdeburg*, 1999: viii). Kitabı birçok türü bir araya getirmektedir: ruhun Tanrı ile birlikteliğini anlatan mistik aşk şiirleri, Mesih ile diyaloglar ve cennet, cehennem ve tüm yaratıkların kaderi hakkındaki vizyonlarının canlı anlatımları (Ellsberg, 2005: 100). Bu kitap, yüksek Orta Çağ'da Alman kadın mistisizminin ilk büyük edebi belgesi olmuştur. Dini metinlerde eş benzeri görülmemiş bir öznel ve maneviyat derecesine sahiptir. Ayrıca Mechthild, Clairvauxlu Aziz Bernard (1090-1153), Saint-Thierryli William (1075/80-1148), Victorinler (Aziz Bernard'dan etkilenen XII. yüzyıl Parisli alimler ve mistikler grubu), Alman Evanjelik vaiz Augsburglu David (1200-1272), üretken vizyoner Başrahibe Bingenli Hildegard (1098-1179) ve reformcu ve papa Büyük Gregory (540-604) gibi önemli ilahiyatçıların ve ruhani yazarların yazılarına aşina olmuştur (Classen, 2004: 635-636).

Antwerpli Hadewijch

Beguinelere arasında etkili bir diğer isim de Antwerpli Hadewijch'tir. XIII. yüzyılın bir Flaman Beguine'si olan Hadewijch'in, aşk mistisizminin en önemli temsilcisi ve Batı mistik geleneğindeki en yüce şahsiyetlerden biri olduğu ifade edilmektedir (*Hadewijch: The Complete Works*, 1980: xiii). Bu durumda Hadewijch'in tam olarak kim olduğu sorusu önem teşkil etmiştir. Bilginler yıllarca onun soyadının gizemini çözmek için çabalamışlardır. Hadewijch büyük olasılıkla XIII. yüzyılın ortalarında yaşamıştır. Bununla birlikte, şövalyelik ve saray aşkına olan aşinalığı ve her zaman sergilediği karakter inceliği, onun soylu bir aileden geldiğini düşündürmektedir. Hadewijch bir rahibe değil, bir Beguine idi. Yani rahibe yemini etmeden apostolik bir yoksulluk ve tefekkür hayatı sürmeyi seçen zamanının dindar kadınlarından biriydi (*Hadewijch: The Complete Works*, 1980: 2-3). Ayrıca Fransızca ve Latince bilen eğitilmiş bir kadındı ve Beguine hareketi içinde belli bir otoriteye sahipti (Furlong, 1996: 107).

Hadewijch'in Orta Felemenkçe dilinde yazdığı yazılar, onun aşkla birleşme arzusunu ortaya koymak için saray aşkı geleneğini benimsediği yaratıcı gücü aktarmaktadır. Bir kişilik ve bir soyutlama olarak çeşitli şekillerde ele alınan aşk, Hadewijch için hem ilahi bir deneyim hem de bu deneyimin sunduğu mükemmelliğe ulaşmayı temsil eder (Athey, 2001: 315). Yazıları dışında hayatı hakkında pek bir şey bilinmemekle birlikte, 31 mektup, 14 vizyon ve şiirlerinden oluşan iki koleksiyon günümüze ulaşmıştır. İki şiir koleksiyonundan biri dördüklüklerden

³ Brabantlı Hadewijch olarak da bilinmektedir.

(Strofische Gedichten), diğeri ise kafiyeli beyitlerden (Mengeldichten) oluşmaktadır (Suydam, 1996: 2). Zamanının pek çok kadını gibi, Hadewijch de büyük ruhani canlanmada aktif rol almıştır. Reformist yaşam tarzları ve sapkın hareketlerle bağlantılı oldukları iddiaları Beguine topluluğundaki kadınların sık sık zulme maruz kalmalarına neden olmuştur. Mektupları Hadewijch'in zulme uğramasına da en azından eleştiriye maruz kaldığını göstermektedir. Mektuplarında ve şiirlerinde, okuyucu kitlesini yoksullara ve acı çekenlere yardım etmeye teşvik etmiştir (Vanderauwera, 1984: 187).

Hadewijch, özellikle Clairvauxlu Bernard'ın aşk mistisizminden etkilenmiştir (King, 2004: 48). Clairvauxlu Bernard aşk mistisizmi üzerinde duran önemli bir isimdir. Onun mistisizminin temel taşı Tanrı sevgisidir. Ona göre Tanrı aşkın kendisidir (Happold, 1970: 235). Hadewijch de eserlerinde aşkın önceliğine vurgu yapmıştır. Aşk, onun eşi, yoldaşı, öğretmeni ve Tanrısıdır. Aşk, kendisiyle konuşulabilen bir kişi, bir leydi, gücü ve zenginliği övülen bir kraliçedir (King, 2004: 48).

Marguerite Porete

Mistisizm akımının temsilcilerinden biri olarak çalışmamızda yer vereceğimiz son bir isim ise Marguerite Porete'dir. Marguerite Porete eğitilmiş bir Beguine vaiz ve yazardır. Marguerite'nin hayatı hakkında çok az şey bilinmektedir (Swan, 2014: 155). Marguerite Porete bir Beguine olarak XII. yüzyılın sonlarından itibaren Avrupa'nın pek çok bölgesinde popülerlik kazanan özgür dini yaşam tarzını benimsemiş bir kadındı (McGinn, 1994: 2). Bununla birlikte, bilginler, Margarita de Hannonia olarak da anıldığı için Hainaut'tan (Flanders ve Brabant'ın güneyinde, bugün Fransa ve Belçika'nın bir parçası olan bir bölge) geldiği konusunda hemfikirdir (Bryant, 1984: 204). Porete, Magdeburglu Mechthild ve Antwerp'li Hadewijch gibi seçkin mistik yazarların çizgisini takip etmiştir (Sells, 1994: 116).

Saf sevgi mistisizmini öğreten bir kitap yazmıştır: Tanrı sevgidir ve sevgi, ruhun her şeyden sıyrılarak ulaşabileceği ve kaynaşabileceği Tanrı'dır. Onun ünlü kitabı *Mirror of Simple Souls* (Yalın Ruhların Aynası)'dur ve eser 1867'de yeniden keşfedilmiştir. Marguerite cesur biriydi, kilise yetkilileri tarafından maruz kaldığı zorbalık ve karşılaştığı sert muhalefete rağmen öğretisinin arkasında durmuştur. Eserleri 1306'da Cambrai piskoposu tarafından kınanmış ve ardından Valenciennes meydanında halka açık bir şekilde yakılmıştır. Dahası kullanımı yasaklanmıştır. Daha sonra Marguerite Paris'te on sekiz ay hapsedilmiştir (King, 2004: 50). Ancak Marguerite yazdıklarına bağlı kalıp, öğretilerinden vazgeçmeyince sapkın ilan edilmiş ve 1 Haziran 1310'da Paris'te kazığa bağlanarak yakılmıştır (Leppin, 2007: 95).

Marguerite sapkınlıkla suçlanmış ve yakılmış olsa da onun yakılmasına sebep olan kitabı "Yalın Ruhların Aynası" hem aslı hem de çevirileri ile manastırlarda elden ele dolaşmaya devam etmiştir. Kitabının büyük kısmı gelenekseldi ve ahlaki açıdan öğreticiydi. Yazar eserindeki muğlak ifadelerin yol açabileceği tehlikelerin farkındaydı ve "basit zihinler tarafından yanlış anlaşılabilirliğini" ifade ediyordu. Ezoterik konuları işleyen ve idrak edilmesi zor olan bu kitap yerel dilde yüksek sesle okunması için yazılmış olmasına rağmen herkese göre değildi (Lambert, 2015: 249-250). Marguerite bir mistik olarak Tanrı ile birleşme arayışını kaleme almıştır. Engizisyon tarafından radikal ve sapkın olarak kabul edilen mistisizmi, amaç açısından çağdaşlarınınkinden farklı olmasa da yöntem bakımından farklıdır. Lerner'in işaret ettiği gibi, -ruhun mükemmelliğe yükselişinin son aşamalarında kilisenin kutsal hizmetini gereksiz kılan- ilahi deneyime ulaşmada iradenin tam ve mükemmel pasifliğini savunması sakıncalı bulunmuştur (Bryant, 1984: 207-208).

Marguerite Porete, okuyucularına çok az açık teolojik ve kozmolojik spekülasyon sağlar, ancak bu mütevazı tanıklık, onun yok olma doktrini için sağlam bir zemin sağlar. Marguerite, onun yaratıcı ve yaratılanlar arasındaki ilişkiyi ve yok olma sürecini anlamasına rehberlik eden üç temel doktrine güvenir. İlk önemli doktrin (öğreti), Baba Tanrı'nın, Üçlü Birlik'in ve bunun uzantısı olarak tüm yaratılışın kaynağı olduğudur. Tanrı bir varlıktır ve tüm varlığın zeminidir; bu nedenle, yaratılan her şey varlıklarını Tanrı'dan alır. Buna rağmen, Tanrı radikal olarak yaratılıştan farklı kalır. İkinci öğreti (doktrin) ise, Tanrı'nın her şeyi yoktan yarattığı ve tüm yaratılmışların o hiçliğe döneceğidir. Tanrı'nın her şeyinin yanında kendi hiçliğini tanıyan ruh, yok oluşun

anahtarını keşfeder. Son olarak, yok olmaya yol açan dönüşüm, somutlaşmış Kurtarıcı'nın geleneksel aracılığı ile yapıldığı gibi değil, daha çok Kutsal Ruh'un asil ruhlar içindeki çalışmasıyla gerçekleşir. Porete'nin Ayna doktrini, Tanrı hakkında olumlu iddialarda bulunurken, Tanrı hakkında hiçbir şeyin tam olarak kavranmadığını savunur (Robinson, 2001: 52).

Sonuç olarak Marguerite ilahi aşkı ve onu nasıl deneyimlediğini kendi üslubuyla anlatmıştır. Evet bu aşkı çağrıştırmak için kullandığı dil kışkırtıcı ve kasıtlı olarak şaşkırtıcı olabilir. Ancak onun zulme uğramasının ve mahkûm edilmesinin bununla pek ilgisi yoktur. Daha ziyade, ilahi aleme ve kiliseye dair yeni algılar ortaya koymuştur. Onun eşsiz içgörülerini hoş karşılamayan her kademededen din adamını kınamıştır (Dronke, 1984: 217).

Sonuç

Sonuç olarak XII. ve XIII. yüzyıllar her sınıftan çok sayıda kadının özgürleşmeye çalıştığı bir dönemdir. Çünkü bu dönemde Orta Çağ Avrupası'nda kadınlar, ön plana çıkmaya başlamıştı ve bunu da tetikleyen pek çok etken vardı. Özellikle de kilisenin kendi otoritesini yeniden kabul ettirmek uğruna kadınları cadı olarak adlandırarak yaktıkları bir dönemde kadın hareketleri artmaya başlamıştır. Bazı gruplar, bunu sanat ve bilim alanında yaparken bazıları da dini hayat bağlamında yapmıştı. Kadınların her alanda kısıtlanmaya çalışılması, özgürlük hissini tetikliyordu. Bunu da kadınların bir araya gelerek yapması gerekiyordu. Dolayısıyla bu dönemde pek çok yenilikçi kadın grupları ortaya çıkarken bazıları da bunu dini uyanış adı altında yapmışlardır. "Dindar kadın hareketi" sloganıyla tanımlanan bu gelişmenin zirve noktası ise XIII. yüzyılın ilk yarısıdır. Pek çok kadın, bekaret, yoksulluk, dua ve oruç vaadiyle Beguinelerin dindar topluluklarına katılmıştır. Burada bahsettiğimiz Beguine toplulukları XII. ve XIII. yüzyıllar arasındaki geçiş döneminde ortaya çıkmıştır.

Ama şunu da belirtmek gerekir ki, Beguineer oldukça farklı bir bakış açısıyla tanınmaktadırlar. İlk başlarda birkaç kadın tarafından kurulmuş olan bu topluluk zaman içinde çok büyük bir yankı uyandırmıştır. Çünkü bu durum, sadece soylu olan kadınları değil alt sınıftan olan kadınların da dikkatini çekmiştir. Bu hareketin XII. yüzyılda ortaya çıktığı konusunda bir fikir birliği olsa da daha sonra hızlı yayılmışlar ve birçok kesimden kendilerine taraftar bulmuşlardır. Kilise kanununa göre onlar sıradan insanlardı, ancak dini ve sivil gerçeklikte, sıradan insanlar ve dindarlar arasında kendi sınıflarını oluşturmuşlardı.

Genel olarak Beguineer demokratik, işbirlikçi yapılara dayanıyordu ve sosyal statüye göre düzenlenmiyordu. Bu da bu topluluğu daha ilgi çekici hale getiriyordu. Onlar rahibelere göre biraz daha özgür bir yaşam tarzına sahiptiler. Bu nedenle de bir nevi Orta Çağ Avrupası'ndaki kadınların özgürlük hareketinin bir kolunu oluşturdukları da söylenebilir. Kısacası Beguineer, Orta Çağ'da bağımsız yaşayan ve kendi kendine yeten kadınlardı. Aslında Beguine hareketi kadınların özgür yaşam şeklini temsil ediyordu.

Hareketin en büyük özelliği de mistik bir oluşum olmasıdır. Beguine hareketi birçok mistik kadına ev sahipliği yapmıştır. Bunlar arasında çalışmamızda da bahsettiğimiz üzere Antwerpli Hadewijch, Magdeburglu Mechthild ve Marguerite Porete gibi çok önemli isimler vardır. Bunlar gerek düşünceleriyle gerek kaleme aldıkları eserlerle hareketin daha da güçlenmesine katkıda bulunmuşlardır. Bu mistik kadınlar özellikle Tanrı'ya duydukları aşkı eserlerinde anlatmışlardır. Kilisenin bu mistik kadınlardan korkması onların ne kadar etkili oldukları ve geniş kitlelere hitap edebildikleri gerçeğini yansıtmaktadır.

Sonuç olarak XII. yüzyıldan sonra Beguine hareketi birçok yerde büyük bir popülerite kazanmış ve özellikle Kuzey Avrupa'da birçok Beguine topluluğu kurulmuştur. Ancak, XIII. yüzyılın ortalarında, Katolik Kilisesi Beguine hareketine karşı tavrı almaya başlamış ve bu harekete bağlı olanlar sapkınlar olarak damgalanmıştır. Bundan sonra, Beguineer, Katolik Kilisesi'nin denetimi altında yaşamaları gereken manastırlara yönlendirilmişler veya diğer dinsel kurumlarla birleştirilmişlerdir. Ancak, Beguine hareketinin tamamen yok olduğu söylenemez. Öyle ki bazı ülkelerde hala varlığını sürdürmektedir. Günümüzde, Beguine hareketi tarihsel bir hareket olarak kabul edilir ve özellikle feminist hareketler tarafından ilgi görmektedir.

Kaynaklar

- Abbott, E. (2000). *A History of Celibacy*. New York: Scribner.
- Andritz, M. (2011). *Die Beginen: Wirtschaftliche Aktivitäten und soziale Integration (1310 – 1600)*, Diplomarbeit, der Karl-Franzens-Universität Graz, Graz.
- Athey, A. (2001). Hadewijch (fl. mid-13th c.). (ed. John M. Jeep), *Medieval Germany: An Encyclopedia* (s.315), New York: Garland Publishing.
- Babinsky, E. L. (1993). Introduction. (trans. Ellen L. Babinsky), Marguerite Porete, *The Mirror of Simple Souls* (s.5-62). New York: Paulist Press.
- Beckman, P. Z. (2001). Beguines. (ed. John M. Jeep), *Medieval Germany: An Encyclopedia* (s.45-46). New York: Garland Publishing.
- Bryant, G. (1984). The French Heretic Beguine: Marguerite Porete. (ed. Katharina M. Wilson), *Medieval Women Writers*, (204-226). Athens: The University of Georgia Press.
- Classen, A. (2004). Mechtchild of Magdeburg. (ed. Katharina M. Wilson and Nadia Margolis), *Women in the Middle Ages: An Encyclopedia* (C. II, s. 635-637), Westport: Greenwood Press.
- Dronke, P. (1984). *Women Writers of the Middle Ages: A Critical Study of Texts from Perpetua (203) to Marquerite Porete (1310)*. New York: Cambridge University Press.
- Ellsberg, R. (2005). *Blessed among all Women: Women Saints, Prophets, and Witnesses for Our Time*. New York: Crossroad Publishing Company.
- Feller-Vest, V. (2002). Beginen und Begarden. *Jahrbuch des Historischen Vereins des Kantons Glarus*, B.82, 43-66.
- Freinberger, R. (2013). *Das Gottesbuch Mechthilds von Magdeburg – eine Ressource für spirituelle Theologie heute*, Master-Thesis, Paris-Lodron-Universität Salzburg.
- Furlong, M. (1996). *Visions and Longings: Medieval Women Mystics*. Boston: Shambhala.
- Guidera, C. (1999). The Role of the Beguines in Caring for the Ill, the Dying, and the Dead. (ed. Edelgard E. DuBruck and Barbara I. Gusick). *Death and Dying in the Middle Ages* (s.51-73), New York: Peter Lang.
- Gülmez, D. (2011). *Ortaçağ'da Kadın Örgütleri Anadolu ve Avrupa Örneği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Hadewijch: The Complete Works*. (1980). (trans. Mother Columba Hart), New York: Paulist Press.
- Happold, F. C. (1970). *Mysticism: A Study and an Anthology*. New York: Penguin Books.
- Hornbeck, J. P. (2013). Heresy. (ed. Julia A. Lamm), *The Wiley-Blackwell Companion to Christian Mysticism* (s.89-103), West Sussex: Wiley Blackwell.
- Kahveci, K. (2013). Mistik Düğün. *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* 50, 83-90.
- Kastenhofer, M-R. (2010). *Die neuen Beginen- Eine Anregung für zeitgenössische kirchliche Lebensformen?*, Diplomarbeit, Universität Wien, Wien.
- King, U. (2004). *Christian Mystics: Their Lives and Legacies throughout the Ages*. London: Routledge.
- Lambert, M. (2015). *Ortaçağ'da Dinsel Sapkınlıklar*. (çev. Erdem Gökyaran). İstanbul: Kabcacı.
- Lawrence, C. H. (2015). *Medieval Monasticism*, Fourth Edition, New York: Routledge.
- Leppin, V. (2007). *Die Christliche Mystik*. München: Verlag C. H. Beck.
- McGinn, B. (1994). Introduction: Meister Eckhart and the Beguines in the Context of Vernacular Theology. (ed. Bernard McGinn), *Meister Eckhart and the Beguine mystics: Hadewijch of Brabant, Mechthild of Magdeburg, and Marguerite Porete* (s. 1-14), New York: Continuum.
- Meditations from Mechthild of Magdeburg*. (1999). (ed. Henry L. Carrigan), Brewster: Paraclete Press.
- Oost, K. (2015). Aus Lauter Lieb allein. (hg. Jakobus Kaffanke), *Heinrich Seuse - Bruder Amandus* (Band. 2, s.12-61), Berlin: LIT Verlag.
- Robinson, J. M. (2001). *Nobility and Annihilation in Marguerite Porete's Mirror of Simple Souls*. Albany: State University of New York Press.
- Rückert, M. M. (2009). Regulierung und Differenzierung. Die »weibliche« Klosterlandschaft im deutschen Südwesten im Hochmittelalter. *Rottenburger Jahrbuch für Kirchengeschichte* (band. 27, s.51-71), Ostfildern: Jan Thorbecke Verlag.
- Sells, M. A. (1994). *Mystical Languages of Unsaying*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Simons, W. (2001). *Cities of Ladies: Beguine Communities in the Medieval Low Countries, 1200–1565*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- Suydam, M. A. (1996). The Politics of Authorship: Hadewijch of Antwerp and the Mengeldichten, *Mystics Quarterly* 22/1, 2-20.
- Swan, L. (2014). *The Wisdom of the Beguines*. New York: Blue Bridge.
- Temiztürk, H. (2022). Orta Çağ'da Kilise ve Hristiyan Mistikler Arasındaki Ortodoksi ve Heresi Tartışmasının Temel Nedenleri. *Ortaçağ Araştırmaları Dergisi*, V/I, 73-88.
- Tobin, F. (2006). Mechthild von Magdeburg (ca. 1207–ca. 1282). (ed. Richard K. Emmersons), *Key Figures in Medieval European: An Encyclopedia* (s. 463-464), New York: Routledge.

- Ülgen, P. (2020). *Orta Çağ Avrupa Tarihi*. İstanbul: Yeditepe.
- Ülgen, P. (2018). *Kadınlar ve Cadılar*. 1.Baskı, İstanbul: Yeditepe Yayınevi.
- Vanderauwera, R. (1984). The Brabant Mystic: Hadewijch. (ed. Katharina M. Wilson), *Medieval Women Writers* (s.186-203), Athens: The University of Georgia Press.
- Whaley, L. (2011). *Women and the Practice of Medical Care in Early Modern Europe, 1400-1800*. New York: Palgrave Macmillan.
- Witt, G. (2005). *Beginenhöfe: Die Stiftungen der Johanna und Margareta von Konstantinopel, Gräfinnen von Flandern und Henngau (Regentschaft 1206-1280)*, Dissertation, Universität der Künste Berlin, Berlin.

Yazar Katkıları: Fikir-*; Tasarım-*; Denetleme-*; Kaynaklar-*; Veri Toplanması ve/veya İşlemesi*; Analiz ve/ veya Yorum-*; Literatür Taraması-*; Yazıyı Yazan-*; Eleştirel İnceleme-*

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazarlar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Author Contributions: Concept -*; Design-*; Supervision-*; Resources-*; Data Collection and/or Processing-*; Analysis and/or Interpretation-*; Literature Search-*; Writing Manuscript-*; Critical Review-*; Other-*

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The authors have no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The authors declared that this study has received no financial support.